

Волошка Є.М.

КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради»

АНАЛІЗ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІЧНИХ КАДРІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ: УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ

Останнє десятиліття освітня система України охоплена глобальними змінами та реформами, що мають забезпечити її європейський поступ та створити передумови для якісних зрушень суспільного розвитку держави в цілому. Однією із ключових фігур процесу реформування є педагог. Професія педагога, як головного провідника позитивних змін, потребує особливої уваги з боку державних органів влади.

У статті було проаналізовано освітню систему України, що забезпечує підготовку фахівців за спеціальністю 013 «Початкова освіта» та виявлено, що вона представлена широкою мережею державних, комунальних та приватних закладів освіти, які здійснюють підготовку фахових молодших бакалаврів, молодших бакалаврів, бакалаврів та магістрів. Таким чином формування майбутнього педагога є ступеневим та безперервним.

З'ясовано, що найбільш поширеним освітньо-кваліфікаційним рівнем для майбутніх учителів початкової школи був молодший спеціаліст. В 2014 році започатковано дискусію, щодо реорганізації вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, в тому числі і педагогічних. Проблемою, яка потребувала негайного розв'язання став дисбаланс між суспільним запитом на висококваліфікованих педагогічних працівників, розвитком глобальних технологічних змін та зміни самої системи педагогічної освіти, що вже за кілька років повинна була забезпечити компетентними педагогами початкової школи «Нову українську школу». Результатом тривалих обговорень стало рішення припинити набір молодших спеціалістів.

Досліджено заходи публічного управління, щодо забезпечення підготовки висококваліфікованих педагогічних кадрів шляхом впровадження нового складника освітньої системи України – фахової передвищої освіти. Визначено, що станом на сьогодні це один із найпопулярніших та найдоступніших рівнів освіти для здобувачів за спеціальністю 013 «Початкова освіта». Обґрунтовано переваги підготовки фахівців початкової школи в системі фахової передвищої освіти: швидка та бюджетна підготовка фахівців, популярність серед обдарованої молоді районів та сіл України, що мають можливість набутти престижну професію, закінчивши базову загальну середню освіту, високий рівень працевлаштування випускників в початкову школу порівняно із іншими ступенями освіти, продовження здобуття вищої освіти за заочною формою навчання. В той же час визначено основні недоліки здобуття фаху за спеціальністю 013 «Початкова освіта» за різними ступенями та запропоновано шляхи подолання найактуальніших проблем.

Ключові слова: механізми публічного управління, система освіти України, початкова освіта, управління освітою, фахова передвища педагогічна освіта.

Постановка проблеми. Національна система освіти України упродовж усього періоду незалежності перебуває в умовах постійного реформування як відповідь на сучасні глобальні виклики, зокрема такі, як процес інтеграції України в європейську спільноту. Вагомим фактором у досягненні успішних показників реформ є їх належне ресурсне забезпечення. В системі освіти таким ресурсом є педагогічні кадри. Особливої актуальності набуває підготовка фахівців початкової школи, як фундаментальної ланки українського майбутнього. Зміни освітніх стандартів початкової освіти, запрова-

дження «Нової української школи» в початкових класах, потребують нової якісної підготовки фахівців. Важлива проблема сьогодення – ефективність підготовки таких фахівців шляхом вдосконалення діючих та запровадження нових механізмів публічного управління. Зауважмо, що вирішення питання кількісного забезпечення фахівцями початкової школи України, повинно супроводжуватися їх якісною підготовкою з урахуванням оптимальної вартості навчання такого спеціаліста та впровадження механізмів залучення його на робоче місце безпосередньо за отриманим фахом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика підготовки вчителів початкової школи була завжди важливою сферою дослідження наукової думки провідних педагогів та психологів різних часів: І. Бех, Н. Бібік, І. Зязюн, Н. Ничкало, О. Сухомлинська, Г. Падалка та інші. Роль публічного управління освітою фахівців початкової школи, дослідження системи освіти їх підготовки, переваг різних рівнів навчання, обґрунтування фінансування бюджетних форм навчання, розподіл місць державного та регіонального замовлення, механізми працевлаштування випускників педагогічних вузів не досліджено належним чином. В той же час Міністр освіти і науки України Сергій Шкарлет констатує, що в країні існує серйозний дефіцит педагогічних кадрів, а отже зазначена проблема потребує детального наукового аналізу та пошуку шляхів її вирішення.

Постановка завдання. Мета статті – проаналізувати ступеневу підготовку фахівців початкової освіти України, дослідити заходи публічного управління, щодо забезпечення підготовки висококваліфікованих педагогічних кадрів початкової школи, обґрунтувати переваги підготовки фахівців початкової школи в системі фахової передвищої педагогічної освіти та визначити її недоліки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Система освіти України проходить ряд трансформаційних процесів, обумовлених необхідністю досягнення європейських стандартів та виходу на міжнародну арену. Зрозуміло, що ці процеси не можуть проходити осторонь підготовки фахівців початкової школи, адже саме вони закладають підґрунтя у майбутній розвиток країни. Необхідність реформ системи підготовки фахівців початкової освіти зумовлена такими факторами: вихід України з радянської системи освіти та орієнтація виробництва на потреби постіндустріального суспільства, вихід України на міжнародну арену в контексті процесів євроінтеграції, посилення національно-патріотичного виховання, як основи та гарантії національної безпеки майбутнього України, запровадження дистанційних форм навчання в результаті пандемії COVID-19, запровадження нової української школи, стрімка глобалізація, діджиталізація освіти. Усі ці фактори повинні стати вагомим стимулом до зміни освітньої парадигми майбутніх вчителів початкової школи та встановлення нових стандартів, що безсумнівно сприятиме підвищенню конкурентоспроможності українських освітян на глобальному ринку праці.

Під час аналізу сектору освітньої системи України, що відповідає за підготовку фахівців спеціальності 013 «Початкова освіта» було досліджено наступне. Для забезпечення якісної освіти фахівців початкової школи в Україні наявна мережа закладів фахової передвищої та вищої педагогічної освіти. В залежності від засновника, заклади освіти, що готують фахівців початкової школи поділяються на державні, комунальні та приватні [4]. Понад 75% закладів вищої педагогічної освіти підпорядковані Міністерству освіти і науки України, в той час як 90% закладів фахової передвищої освіти перебувають у комунальній формі власності та контролюються місцевим органам влади. Як правило це має позитивний вплив, адже місцева влада орієнтується у можливостях власного бюджету та потребі регіону у тих чи інших фахівцях, має змогу більш адекватно формувати регіональне замовлення.

Щодо об'єктів безпосереднього управління, то вони представлені університетами, інститутами, академіями та педагогічними коледжами. За нашим дослідженням, відповідно до даних Єдиної державної електронної бази з питань освіти (далі – ЄДЕБО) та опитування випускників за спеціальністю 013 «Початкова освіта», вагомий відсоток вакантних посад на ринку педагогічної праці заповнювали випускники саме педагогічних училищ чи коледжів, що здобули ступінь молодшого спеціаліста. Не дивлячись на це освітня діяльність за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста припинилася у 2019 році [5]. Неспроможність закладів вищої освіти I-II рівнів акредитації задовольняти сучасні потреби ринку праці були обумовлені глобальним розвитком технологій, входженням у болонський процес, зміною парадигми педагогічної освіти та суспільним запитом на фахівців нового формату, що за кілька років повинні були забезпечити кваліфікованими кадрами початкову «Нову українську школу». Враховуючи, що молодші спеціалісти забезпечували вагомий відсоток педагогів початкової школи, перед державою постала важлива задача – не допустити дефіциту педагогічних кадрів на ринку праці. З цією метою були задіяні основні механізми державного управління, серед яких можна назвати правові; організаційні; фінансово-економічні; кадрові; соціальні; мотиваційні; матеріально-технічні; інформаційні; управління інноваційним розвитком; управління якістю [1, с. 421]. Результатом впровадження зазначених механізмів стало створення нового

складника освіти – фахова передвища освіта, що у майбутньому повинна забезпечити підготовку фахових молодших бакалаврів замість молодших спеціалістів з урахуванням потреб сучасності. На думку Генерального директора директорату фахової передвищої, вищої освіти О. Шарова закон про фахову перевищу освіту повинен забезпечити набуття студентами практичних знань, які дозволили б випускникам одразу після завершення закладу освіти розпочати педагогічну діяльність [10].

Як правило фахових молодших бакалаврів, а до них молодших спеціалістів, готують усі педагогічній коледжі – заклади фахової передвищої освіти або структурні підрозділи закладів вищої освіти, іншої юридичної особи, що провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям фахової передвищої освіти. Відповідно до закону про фахову перевищу освіту при наявності відповідних ліцензій, що передбачає належний педагогічний потенціал, у коледжах можуть готуватися молодші балкари та бакалаври [9]. Обласний коледж «Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А. С. Макаренка» Полтавської обласної ради готує фахових молодших бакалаврів та балкарів з початкової освіти. Однак, більшість бакалаврів з початкової освіти проходять підготовку саме у вищих навчальних закладах. Деякі педагогічні коледжі було інтегровано до складу вищих навчальних закладів у якості невідокремленого структурного підрозділу, що дає можливість оптимізувати підготовку фахівців початкової освіти і зробити цей процес для випускників бази набору базової середньої освіти неперервним. Наприклад, Комунальний заклад вищої освіти «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпровської обласної ради, до складу якого інтегровано Дніпровський фаховий педагогічний коледж, дає можливість своїм студентам здобути диплом фахового молодшого бакалавра, а потім вступити на бакалаврат у власний навчальний заклад за тією ж спеціальністю; магістратуру можливо здобути за напрямом 011 «Освітні, педагогічні науки». Магістрів з початкової освіти готують суто в університетах, інститутах та академіях, що є вищими навчальними закладами. Станом на 2022 рік в Україні зареєстровано широку мережу навчальних закладів, що готують фахівців за спеціальністю 013 «Початкова освіта», з них:

- 49 закладів освіти – фахових молодших бакалаврів;
- 44 заклади освіти – молодших спеціалістів (завершують підготовку);

- 3 заклади освіти – молодших бакалаврів;
- 56 закладів освіти – бакалаврів;
- 41 заклад освіти – магістрів.

Станом на 1 жовтня 2022 року в Україні за спеціальністю 013 «Початково освіта» навчається 24995 здобувачів освіти, з них 16685 навчаються за кошти державного або місцевого бюджету і лише 8310 за кошти фізичних та/або юридичних осіб (табл. 1). Переважна кількість студентів бюджетників навчається на денній формі навчання, в той час як студенти заочної форми на 77% навчаються за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

Як уже зазначалося раніше, здобувачі педагогічної освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем фахового молодшого бакалавра до 2019 року вступали до педагогічних коледжів як молодші спеціалісти, що необхідно враховувати при аналізі статистичних даних, зібраних нами під час дослідження, та об'єднувати їх контингент при порівнянні кількісних показників вступу та випуску з молодшими бакалаврами, бакалаврами та магістрами, адже на сьогодні вони прирівнюються у законодавчому полі. 10 220 студентів здобувають спеціальність 013 «Початкова освіта» за освітньо-кваліфікаційними рівнями фахового молодшого бакалавра та молодшого спеціаліста. Другим найбільш популярним рівнем освіти серед освітян початкової школи виявився бакалавр – 9866 здобувачів освіти, і майже вдвічі менше, 4843 – магістр. Найбільше коштів державного та місцевого бюджетів витрачається на підготовку фахових молодших бакалаврів та бакалаврів.

Для того, щоб обґрунтувати такий розподіл коштів, слід проаналізувати професійні можливості випускників кожного із ступенів освіти та з'ясувати їх переваги і недоліки. Так до основних переваг здобуття диплома на рівні фахової передвищої педагогічної освіти можна віднести дешевизну підготовки такого фахівця. Якщо порівняти вартість навчання здобувачів освіти контрактної форми навчання за освітнім ступенем фаховий молодший бакалавр і решту ступенів, маємо суттєву різницю між ними (табл. 1). При цьому середній показник вартості підготовки студентів за кошти фізичних/юридичних осіб відображає приблизно 70% собівартості навчання для держави. Ще однією вагомою перевагою є швидкість підготовки фахівця в системі фахової передвищої освіти: бакалавр здобуває диплом і готовий до професійної діяльності після завершення повної середньої освіти лише через 4 роки навчання, як і фаховий молодший бакалавр, з тією різницею, що цей спеціаліст отримає свій диплом через

Аналіз контингенту здобувачів освіти за спеціальністю 013 «Початкова освіта» у 2022-2023 н.р.

№	Освітній рівень	Кількість закладів освіти	Денна (бюджет)	Денна (контракт)	Заочна (бюджет)	Заочна (контракт)	Разом	Вказано у гривнях	
								Середня вартість контракту денної форми	Середня вартість контракту заочної форми
1	Фаховий молодший бакалавр	49	6856	761	52	182	7851	16000	10500
	Молодший спеціаліст	44	2221	133	0	15	2369	-	-
2	Молодший бакалавр	3	42	24	0	0	66	19365	13000
3	Бакалавр	56	4618	1435	945	2868	9866	21000	13800
4	Магістр	41	1301	388	650	2504	4843	22500	18500
Загальна кількість здобувачів освіти			15038	2741	1647	5569	24995		

Джерело: розробка автора на основі аналізу [2]

4 роки завершення базової загальної середньої освіти. Таким чином держава не тільки витрачає на освіту фахового молодшого бакалавру менше коштів, а ще й пришвидшує його можливе прибуття на ринок праці.

Важливу роль відіграє процес відбору здобувачів до фахових передвищих та вищих закладів освіти. Якщо проаналізувати середній рейтинговий бал абітурієнтів, що розпочали навчання за спеціальністю 013 «Початкова освіта», можна побачити, що найбільш високий у здобувачів фахової передвищої освіти, що вступали після завершення саме базової середньої освіти. За власним дослідженням автора понад 68 % абітурієнтів цього рівня є вихідцями з сіл та селищ міського типу, що свідчить про створення державою належних умов для здобуття професії педагога здобувачами освіти із дрібних населених пунктів серед яких багато творчої та обдарованої молоді. Найнижчий рейтинг щорічно демонструють абітурієнти того ж складника освіти, але вже бази вступу повної середньої освіти (табл. 2).

При цьому абітурієнти закладів фахової передвищої освіти мають можливість бути зараховані на навчання навіть з мінімальними 100 балами. Такий дефект відбору на спеціальність фахівців початкової освіти повинен бути розглянутий відповідними центральними органами виконавчої влади у сфері освіти і науки України, що розробляє та затверджує умови прийому на навчання

до закладів фахової передвищої освіти. Ще одним кроком до подолання проблеми, що склалася може стати розвиток освітньо-кваліфікаційного рівня молодший бакалавр з початкової освіти. Молодші бакалаври мають вищі бали вступу ніж фахові молодшого бакалаври, адже вони вже є здобувачами I рівня вищої освіти. Розширення мережі закладів, що готують молодших бакалаврів з початкової освіти, поліпшення викладацького педагогічно-наукового рівня могли б в цілому посприяти якісній підготовці здобувачів освіти молодших бакалаврів і поступово витіснити складник освіти фаховий молодший бакалавр на базі повної загальної середньої освіти, як малоефективний.

Ще одним недоліком для випускників фахової передвищої освіти є відсутність записів в їх освітньому стандарті щодо розділу працевлаштування. Втім, така ж ситуація спостерігається і в освітньому стандарті для фахівців 013 «Початкова освіта» бакалаврського рівня, що серйозно ускладнює процес влаштування на робоче місце фахових молодших бакалаврів та бакалаврів [7, 8]. У Концепції педагогічної освіти зазначено, що у системі початкової середньої освіти можуть працювати особи з фаховою передвищою освітою за умови поєднання практичної педагогічної діяльності зі здобуттям відповідної освіти [6]. За даними ЄДЕБО у 2022 році 2979 здобувача освіти отримали дипломи фахових молодших бакалаврів та

Середній бал вступу здобувачів освіти
за спеціальністю 013 «Початкова освіта» у 2022-2023 н.р.

№	Освітній рівень	Середній				
		База вступу	денна		заочна	
			бюджет	контракт	бюджет	контракт
1	Фаховий молодший бакалавр	9 класів	161	128	-	-
		11 класів	133	123	125	140
2	Молодший бакалавр		148	135	-	-
3	Бакалавр		158	129	149	132
4	Магістр		168	154	158	142

Джерело: розробка автора на основі аналізу [2]

молодших спеціалістів. Своє навчання на бакалавраті продовжили 902 здобувачі на заочній формі навчання і 435 – на денній. Таким чином понад 45% продовжили здобувати вищу освіту з них 67% на заочній формі навчання, як правило через роботу у школі. Щодо бакалаврів, то у 2022 році диплом бакалавра здобули 3281 студент. Понад 90 % продовжили здобуття вищої освіти: з них 40 % на денній формі 60 % на заочній, а отже спеціаліст якого готували 4 роки до роботи у школі, продовжив своє професійне навчання у магістратурі, що не вирішує виробничої кризи та дефіциту педагогічних кадрів початкової школи. Крім того, згідно Концепції педагогічної освіти особливим завданням другого (магістерського) рівня вищої педагогічної освіти є підготовка педагогічних працівників для забезпечення закладів, передусім, педагогічної, спеціалізованої освіти, фахової передвищої, післядипломної та профільної середньої освіти академічного і професійного спрямування [6]. А отже відсоток здобувачів освіти магістерського рівня, що потрапляє у початкову школу дуже низький, адже мета та завдання цього рівня більш академічні. Крім того, частина магістрів продовжує своє навчання в аспірантурі.

Внаслідок погіршення демографічної ситуації в Україні зростає кількість малокомплектних шкіл, утримання яких стає непосильним для місцевих бюджетів. Тут зростає кількість вакансій вчительського складу. Розвиток мережі закладів повної загальної середньої освіти у регіонах є нерівномірним, має специфічні особливості, виклики та загрози. Головною проблемою для всіх регіонів є проблема старіння кадрів, яка потребує розв'язання на державному рівні – розробки заходів, механізмів для залучення молодих спеціалістів до роботи в початкову школу [3].

Висновки. Здійснене дослідження дає можливість зробити такі висновки. По-перше, українська система освіти фахівців початкової школи потребує додаткового державного регулювання в питанні розвитку певних рівнів педагогічної освіти, насамперед фахової передвищої. По-друге, в ході дослідження було з'ясовано, що 41% здобувачів початкової освіти проходить підготовку за освітньо-кваліфікаційним рівнем фаховий молодший бакалавр та молодший спеціаліст, що є найвищим показником серед усіх рівнів освіти та має викликати посилену увагу з боку держави у питанні перерозподілу бюджетних коштів на підготовку фахівців початкової школи. По-третє, встановлено, що на сьогодні школу забезпечують саме фахові молодші бакалаври та бакалаври і досліджено переваги підготовки спеціалістів початкової освіти за різними ступенями. Обґрунтовано, що підготовка фахового молодшого бакалавра обходиться державі дешевше ніж бакалавра, при цьому спеціаліст готується в скорочений термін і готовий продовжити своє навчання за заочною формою, поєднуючи його з роботою за фахом. По-четверте було досліджено середній рейтинговий бал вступу для кожного рівня освіти, та зафіксовано, що здобувачі фахового молодшого бакалавру бази набору базової середньої освіти мають один із найвищих балів, в той час як абітурієнти цього ж рівня освіти, але бази набору на повній загальній освіті, мають найнижчий катастрофічний показник, що викликає питання до їх подальшої професійної придатності. Це пояснюється дефектом відбору під час роботи приймальної комісії, який обумовлений відсутністю порогового балу, який мають набрати абітурієнти при вступі. Необхідним заходом для подолання цієї проблеми повинно стати встанов-

лення рівня мінімального прохідного балу з яким студент може бути допущений до конкурсу. Ще одним шляхом є розширення мережі закладів, які готують молодших бакалаврів, що в свою чергу передбачає підвищення якості освітніх послуг, які будуть надавати таким студентам вже науково-педагогічні працівники.

Результати здійсненого аналізу дозволяють зробити висновок про те, що найбільш болючим питанням залишається механізм публічного управління із залучення молодих спеціалістів на роботу у початкову школу. Такими заходами є виплата підйомних коштів молодим фахівцям

по працевлаштуванню за спеціальністю, поновлення модернізованої системи відробітку за фахом бюджетних коштів, для здобувачів освіти, що отримали освіту за кошти державного чи місцевого бюджетів, тощо. Вагому роль могли б відіграти мотиваційні механізми публічного управління, підняття престижності педагогічної праці, створення належного медичного та пенсійного страхування вчителів початкової школи, розширення пільг на ряд державних послуг для педагогів. У межах отриманих результатів можна окреслити перспективу подальшого студіювання в цьому напрямі.

Список літератури:

1. Енциклопедичний словник з державного управління / за ред.: Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського, Ю. П. Сурміна. Київ: НАДУ, 2010. 820 с.
2. Єдина електронна державна база з питань освіти. Реєстр суб'єктів освітньої діяльності : вебсайт. URL: <https://registry.edbo.gov.ua> (дата звернення: 13.10.2022).
3. Поступна О. В. Публічне управління регіональними освітніми системами в Україні: монографія. Харків: ТОВ «Оберіг», 2021. 400 с.
4. Про освіту: Закон України від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII /Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 13.10.2022).
5. Про внесення зміни до Закону України «Про вищу освіту» щодо освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»: Закон України від 21 березня 2017 р. № 1958-VIII /Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1958-19#Text> (дата звернення: 19.11.2022)
6. Про затвердження концепції розвитку педагогічної освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 16 липня 2018 р. № 776 / Міністерство освіти і науки України URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti> (дата звернення: 13.10.2022)
7. Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»: наказ М-ва освіти і науки України від 13.07.2021 р. № 801. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/fahova-peredvisha-osvita/sektor-fahovoyi-peredvishoyi-osviti/zatverdzeni-standarti> (дата звернення: 13.10.2022).
8. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: наказ М-ва освіти і науки України від 23.03.2021 р. № 357. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti> (дата звернення: 19.11.2022).
9. Про фахову передвищу освіту: Закон України від 6 червня 2019 р. № 2745-VIII /Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text> (дата звернення: 19.08.2022).
10. Шаров О. І. Закон України «Про фахову передвищу освіту» – нові можливості та перспективи. Фахова передвища освіта. 2019. № 1. С. 4–7.7. Шаров О. І. Закон України «Про фахову передвищу освіту» – нові можливості та перспективи. *Фахова передвища освіта*. 2019. № 1. С. 4–7.

Voloshka Ye.M. ANALYSIS OF THE PRIMARY SCHOOL TEACHING STAFF TRAINING SYSTEM: ADMINISTRATIVE ASPECT

In the last decade, the educational system of Ukraine has been covered by global changes and reforms, which are expected to ensure its European progress and create prerequisites for qualitative shifts in the social development of the country as a whole. One of the key figures in the reform process is the teacher. The profession of a teacher, as the main conductor of positive changes, needs special attention from the state authorities.

In the article the educational system of Ukraine that trains specialists in specialty 013 «Primary Education» was analyzed and it was found out that it is represented by a wide network of state, communal and private educational institutions that train professional junior bachelors, junior bachelors, bachelors and masters. Thus, the formation of a future teacher can be gradual and continuous.

It was found out that the most common educational and qualification level for future primary school teachers was junior specialist. In 2014, a discussion was started on the reorganization of higher educational institutions of the I-II levels of accreditation, including pedagogical ones. The problem that needed to be addressed was

the imbalance between the public demand for highly qualified pedagogical workers, the development of global technological changes, and changes in the pedagogical education system itself, which was supposed to provide the «New Ukrainian School» with qualified personnel within a few years. The result of continuous discussions was the decision to stop recruiting junior specialists.

The measures of public administration to ensure the training of highly qualified teaching staff through the introduction of a new component of the educational system of Ukraine - vocational pre-higher education - have been studied. It has been determined that, as of today, this is one of the most popular and affordable levels of education for applicants in specialty 013 "Primary Education". The advantages of training primary school specialists in the system of professional preliminary higher education have been substantiated: quick and budget training of specialists, popularity among gifted youth of regions and villages of Ukraine, who have the opportunity to acquire a prestigious profession after completing basic general secondary education, high level of employment of primary school graduates compared to other degrees, an opportunity of obtaining higher education by distance learning. At the same time, the main shortcomings of obtaining a specialty in the specialty 013 «Primary education» at various levels are identified and ways to overcome the most pressing problems are proposed.

Key words: *mechanisms of public administration, education system of Ukraine, primary education, education management, professional pre-higher pedagogical education.*